

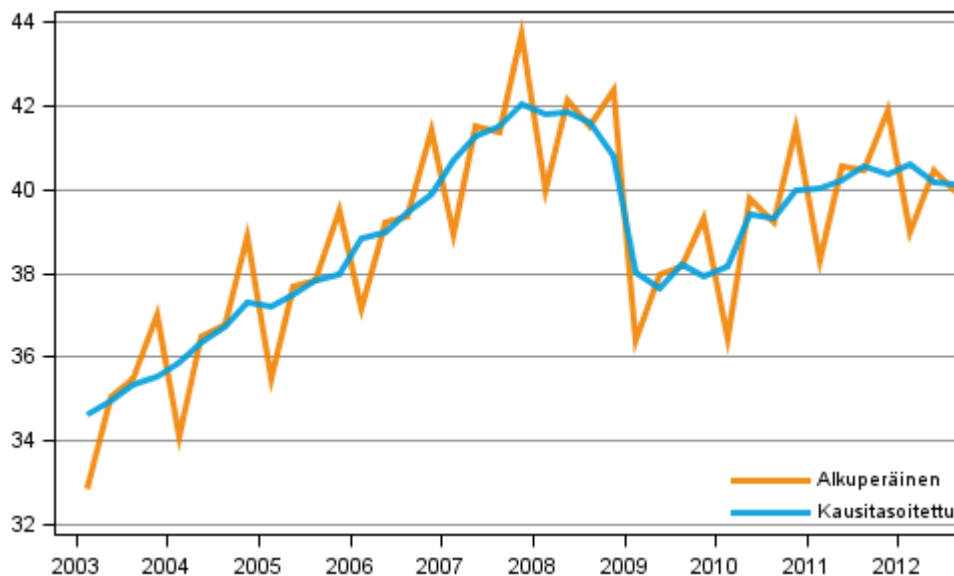
Neljännesvuositilinpito

2012, 3. vuosineljännes

Bruttokansantuote väheni 0,1 prosenttia edellisestä vuosineljänneksestä ja 1,2 prosenttia vuoden takaisesta

Bruttokansantuotteen volyymi pieneni heinä-syyskuussa 0,1 prosenttia edellisestä neljänneksestä Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan. Vuoden 2011 kolmanteen neljännekseen verrattuna bruttokansantuote väheni 1,2 prosenttia työpäiväkorjattuna. Työpäiviä oli kolmannella neljänneksellä yksi vähemmän kuin vuotta aiemmin.

Bruttokansantuote, vuosineljänneksittäin viitevuoden 2000 hintoihin

Vuoden 2012 toisen neljänneksen bruttokansantuotteen muutos pysyi -1,1 prosentissa edelliseen neljännekseen verrattuna, mutta tarkentui -0,3 prosenttiin vuoden takaisesta (oli -0,1 %).

Viennin volyymi kasvoi kolmannella neljänneksellä 2,4 prosenttia edellisestä neljänneksestä, mutta väheni 1,8 prosenttia vuoden takaisesta. Tuonti väheni 3,7 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 4,1 prosenttia vuoden takaisesta.

Yksityisen kulutuksen volyyymi kasvoi kolmannella neljänneksellä 0,8 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 0,6 prosenttia vuoden takaisesta. Investoinnit vähenivät 1,1 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 4,4 prosenttia vuoden takaisesta.

Tässä julkistuksessa maatalouden arvonlisäyksen aikasarjaa on tarkennettu kaikkien neljännten osalta. Uusi aikasarja perustuu tuotosindikaattoriin, kun aikaisemmin indikaattorina oli arvonlisäyksen arvio. Indikaattorin vaihtuminen ei vaikuta vuositason tietoihin.

Volyyymi tarkoittaa hintamuutoksista puhdistettua arvoa. Viitevuoden 2000 hintaiset volyymit on ilmaistu suhteessa vuoden 2000 käypähintaiseen (euromääräiseen) tasoon. Muutosprosentit vuoden takaisesta neljänneksestä on laskettu työpäiväkorjatusta aikasarjasta, muutosprosentit edellisestä neljänneksestä kausitasoitettusta aikasarjasta.

Sisällys

1. Suomen talous taantumassa, palvelujen tuotanto väheni kolmannella neljänneksellä.....	4
1.1. Tuotanto.....	4
1.2. Tuonti, vienti, kulutus ja investoinnit.....	5
1.3. Työllisyys palkat ja kansantulo.....	6
1.4. Käytävissä olleet tiedot.....	6

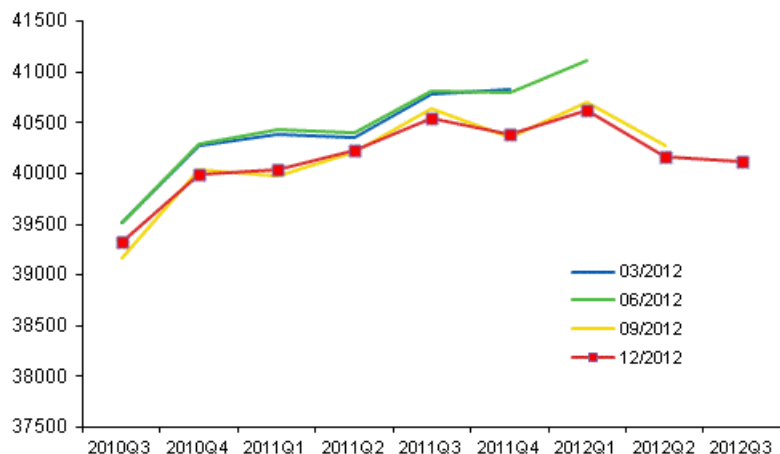
Kuviot

Kuvio 1. Bruttokansantuotteen kausitasoitettu volyymi Neljännesvuositilinpidoon julkistuksissa.....	4
Kuvio 2. Toimialojen arvonlisäyksen volyymin muutokset vuoden takaisesta (työpäiväkorjattu), prosenttia.....	5
Kuvio 3. Bruttokansantuotteen ja kysyntäerien muutokset edellisestä neljänneksestä (kausitasoitettu, käyvin hinnoin).....	6
Tietojen tarkentuminen.....	8
Laatuseloste: Neljännesvuositilinpito.....	9

1. Suomen talous taantumassa, palvelujen tuotanto väheni kolmannella neljänneksellä

Bruttokansantuotteen volyyymi väheni heinä-syyskuussa 0,1 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Työpäiväkorjattu bruttokansantuote oli 1,2 prosenttia pienempi kuin vuoden 2011 kolmannella neljänneksellä. Käyvin hinnoin laskettuna työpäiväkorjattu bruttokansantuote kasvoi 1,5 prosenttia vuoden takaisesta.

Kuvio 1. Bruttokansantuotteen kausitasoitettu volyyymi Neljännesvuositilinpäivien julkistuksissa

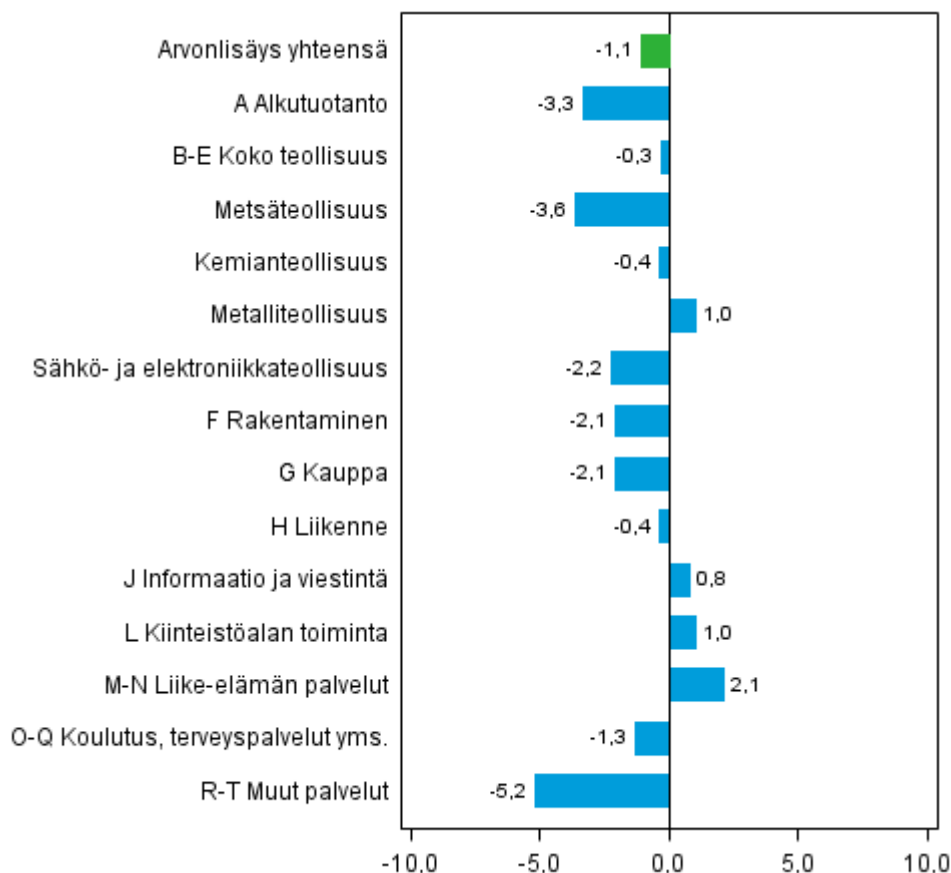
Bruttokansantuotteen volyyymi on ennakkollisten tietojen perusteella laskenut nyt kahtena vuosineljänneksenä peräkkäin, mitä voidaan pitää taantumana kriteerinä. Kolmannen neljänneksen kausitasoitettu bruttokansantuote on kuitenkin niin lähellä huhti-kesäkuun volyyymia, että tietojen tarkentuminen voi myöhemmin kääntää kolmannen neljänneksen toista suuremmaksi. Tammi-syyskuun yhteenlaskettu bruttokansantuotteen volyyymi ei kasvanut käytännössä lainkaan viime vuoden vastaavaan aikaan verrattuna.

Eurostatin kokoamien ennakkotietojen mukaan bruttokansantuote EU-27 -alueella kasvoi 0,1 prosenttia vuoden kolmannella neljänneksellä.

1.1. Tuotanto

Kaikkien toimialojen yhteenlasketun arvonlisäyksen volyyymi väheni 0,5 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 1,1 prosenttia vuoden takaisesta.

Kuvio 2. Toimialojen arvonlisäyksen volyymin muutokset vuoden takaisesta (työpäiväkorjattu), prosenttia

Alkutuotannon, eli maa-, metsä- ja kalatalouden arvonlisäyksen volyymi oli kolmannella neljänneksellä 1,7 prosenttia pienempi kuin edellisellä neljänneksellä ja 3,3 prosenttia pienempi kuin vuotta aiemmin. Maatalouden arvonlisäyksen indikaattori muutettiin tämän julkistuksen yhteydessä tuotosperusteiseksi, koska arvonlisäyksen hintojen ja volyymien suora arviointi neljännesvuosittain on osoittautunut ongelmalliseksi maataloustuista yms. toimialan erityispiirteistä johtuen.

Teollisuuden (toimialat B-E) arvonlisäys oli 0,1 prosenttia suurempi kuin edellisellä neljänneksellä, mutta 0,3 prosenttia pienempi kuin vuotta aiemmin. Sähkö- ja elektroniikkateollisuuden tuotanto supistui edelliseen neljännekseen verrattuna eniten, metalliteollisuus sen sijaan kasvoi prosentin.

Rakentamisen tuotanto väheni heinä-syyskuussa 1,2 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 2,1 prosenttia vuoden takaisesta.

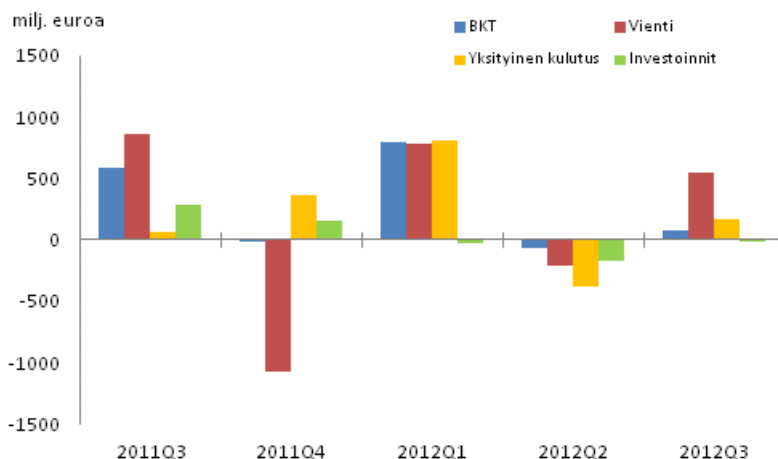
Palvelutoimialojen arvonlisäys väheni 0,5 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 0,9 prosenttia vuoden takaisesta. Yksityisten palvelujen arvonlisäys väheni 0,7 prosenttia ja julkisten palvelujen 1,0 prosenttia edellisestä neljänneksestä.

Kaupan arvonlisäys oli 1,1 prosenttia pienempi kuin edellisellä neljänneksellä ja se väheni 2,1 prosenttia vuoden takaisesta. Autokauppa väheni edelleen; viimeksi näin heikkoja arvonlisäyslukemia autokaupassa on nähty alkuvuonna 2010.

1.2. Tuonti, vienti, kulutus ja investoinnit

Kokonaiskysyntä kasvoi kolmannella neljänneksellä 0,4 prosenttia edellisestä neljänneksestä, mutta väheni 1,7 prosenttia vuoden takaisesta.

Kuvio 3. Bruttokansantuotteen ja kysyntäerien muutokset edellisestä neljänneksestä (kausitasoitettu, käyvin hinnoin)

Viennin volyymi kasvoi heinä-syyskuussa 2,4 prosenttia edellisestä neljänneksestä, mutta oli 1,8 prosenttia pienempi kuin vuosi sitten. Tavaroiden vienti kasvoi 3,2 prosenttia edellisestä neljänneksestä, mutta palveluiden vienti väheni 3,6 prosenttia.

Tuonti väheni 3,7 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 4,1 prosenttia vuoden takaisesta. Tavaroiden tuonti väheni 3,6 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja palveluiden tuonti 2,4 prosenttia.

Yksityisen kulutuksen volyymi kasvoi kolmannella neljänneksellä 0,8 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 0,6 prosenttia vuoden takaisesta. Julkisten kulutusmenojen volyymi kasvoi 0,3 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja ne olivat vuoden takaisella tasollaan.

Investoinnit vähenivät 1,1 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 4,4 prosenttia vuoden takaisesta. Rakennusinvestoinnit vähenivät 1,4 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 4,6 prosenttia vuoden takaisesta. Kone-, laite- ja kuljetusvälineinvestointien volyymi kasvoi 2,5 prosenttia edellisestä neljänneksestä, mutta väheni 4,5 prosenttia vuoden takaisesta.

Kone-, laite- ja kuljetusvälineinvestointien volyymi kasvoi 2,5 prosenttia edellisestä neljänneksestä, mutta väheni 4,5 prosenttia vuoden takaisesta.

1.3. Työllisyys palkat ja kansantulo

Työllisten määrä lisääntyi kolmannella neljänneksellä 0,1 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja työllisiä oli 0,4 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Kansantaloudessa tehtyjen työtuntien määrä kasvoi 0,1 prosentin edellisestä neljänneksestä ja oli yhtä suuri kuin vuosi sitten.

Työttömyysaste oli heinä-syyskuussa Tilastokeskuksen Työvoimatutkimuksen mukaan 7,1 prosenttia. Viime vuoden vastaavana aikana työttömyysaste oli 6,8 prosenttia

Kansantalouden nimellinen palkkasumma kasvoi heinä-syyskuussa 0,2 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 2,3 prosenttia vuoden takaiseen verrattuna.

Toimintaylijäämä (netto), joka vastaa liikekirjanpidossa karkeasti liikevoittoa, pieneni käyvin hinnoin 3 prosenttia vuoden takaisesta. Bruttokansantulo oli käyvin hinnoin 0,5 prosenttia pienempi kuin vuosi sitten.

1.4. Käytettävissä olleet tiedot

Neljänneksen ennakkotiedot perustuvat 23.11.2012 käytettävissä olleisiin lähdetietoihin talouskehityksestä.

Vuositason tiedot 1990-2011 vastaavat 12.7.2012 julkaistuja kansantalouden tilinpidon tietoja, paitsi ulkomaat-sektorin tiedot (tuonti, vienti, ensitulot ulkomailta/ulkomaille), jotka ovat voineet tarkentua.

Vuoden 2012 neljättä neljänestä koskevat kansantalouden tiedot julkaistaan 1.3.2013, jolloin myös aiempia neljänneksiä tarkennetaan.

Neljännesvuositiedot voivat täsmäytys- ja kausitasoitusmenetelmistä johtuen tarkentua hieman koko aikasarjan osalta jokaisen julkistuksen yhteydessä. Suurimmat tarkentumiset tapahtuvat kuitenkin neljänneksen julkistusta seuraavan 2-3 vuoden aikana, koska vuositilinpidoon lopulliset tiedot julkaistaan noin kahden vuoden viiveellä tilastovuoden päättymisestä. Kausitasoitettuja trendiaikasarjoja tarkentuvat aina uusien havaintojen myötä riippumatta alkuperäisen aikasarjan tarkentumisesta.

Laatuseloste on nähtävissä Tilastokeskuksen sivuilla: <http://tilastokeskus.fi/til/ntp/laa.html>

Kansantalouden neljännesvuositilinpidoon menetelmäkuvaus: <http://tilastokeskus.fi/til/ntp/men.html>

Tietojen tarkentuminen

Bruttokansantuotteen volyymin muutoksen tarkentuminen

		2011Q3	2011Q4	2012Q1	2012Q2
Kausitasoitettu, muutos edellisestä neljänneksestä, %	1. julkistus	0,9	0,1	0,8	-1,1
	Edellinen julkistus	1,0	-0,7	0,9	-1,1
	Uusin julkistus	0,8	-0,4	0,6	-1,1
	Tarkentuminen, %-yks.	-0,1	-0,5	-0,2	0,0
Työpäiväkorjattu, muutos vuodentakaisesta, %	1. julkistus	2,7	1,4	1,7	-0,1
	Edellinen julkistus	4,0	0,9	2,2	-0,1
	Uusin julkistus	3,1	1,1	1,8	-0,3
	Tarkentuminen, %-yks.	0,4	-0,3	0,1	-0,2

Viennin volyymin muutoksen tarkentuminen

		2011Q3	2011Q4	2012Q1	2012Q2
Kausitasoitettu, muutos edellisestä neljänneksestä, %	1. julkistus	2,4	-0,7	3,7	-2,3
	Edellinen julkistus	5,2	-3,7	0,5	-2,3
	Uusin julkistus	5,7	-3,7	0,4	-0,8
	Tarkentuminen, %-yks.	3,3	-3,0	-3,3	1,5
Työpäiväkorjattu, muutos vuodentakaisesta, %	1. julkistus	-2,7	-7,1	-0,2	-0,5
	Edellinen julkistus	2,2	-6,2	-3,5	-0,5
	Uusin julkistus	2,8	-5,6	-3,2	1,4
	Tarkentuminen, %-yks.	5,5	1,5	-3,0	1,9

Tuonnin volyymin muutoksen tarkentuminen

		2011Q3	2011Q4	2012Q1	2012Q2
Kausitasoitettu, muutos edellisestä neljänneksestä, %	1. julkistus	-1,7	3,8	-1,3	-3,6
	Edellinen julkistus	-1,1	2,9	-1,1	-3,6
	Uusin julkistus	-0,1	2,6	-1,2	-1,7
	Tarkentuminen, %-yks.	1,6	-1,2	0,1	1,9
Työpäiväkorjattu, muutos vuodentakaisesta, %	1. julkistus	-7,1	-1,9	0,9	-3,1
	Edellinen julkistus	-1,1	3,6	1,8	-3,1
	Uusin julkistus	-0,4	4,3	1,9	-0,5
	Tarkentuminen, %-yks.	6,7	6,2	1,0	2,6

Bruttokansantuotteen volyymin muutoksen tarkentuminen keskimäärin 2010Q1 alkaen, %-yksikköä

	Revisioiden itseisarvojen keskiarvo	Revisioiden keskiarvo
Kausitasoitettu, muutos edellisestä neljänneksestä	0,6	0,0
Työpäiväkorjattu, muutos vuodentakaisesta	0,8	0,0

Laatuseloste: Neljännesvuositilinpito

1. Tilastotietojen relevanssi

Suomen kansantalouden neljännesvuositilinpito perustuu Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmään (EKT1995) ja sen kanssa yhdenmukaiseen maailmanlaajuiseen System of National Accounts 1993 -järjestelmään.

Kansantalouden neljännesvuositilinpito kuvaa systemaattisesti Suomen taloutta samoin käsittein ja määritelmin kuin kansantalouden vuositilinpito, mutta aggregoidummalla tasolla. Taloutta kuvataan niin tuotannon, kysynnän kuin tulonmuodostuksen näkökulmista. Tarkastelu sisältää sekä käypähintaiset että ketjutetut volyymitiedot (ts. viitevuoden hintaiset tiedot).

Tilasto tehdään 21 toimialan tarkkuudella koko maan tasolla. Investoinneista eli kiinteän pääoman bruttomuodostuksesta tietoja on jaettuna rakennuksiin, koneisiin, laitteisiin ja kuljetusvälineisiin sekä muihin investointeihin. Kotitalouksien kulutuksessa on käytössä kestävyysluokkajako (kestävät-, puolikestävät-, lyhytikäiset tavarat, palvelut sekä turismimenot nettona).

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Neljännesvuositilinpito on johdettu tilasto. Sen laadinta perustuu erilaisiin taloudellista kehitystä kuvaaviin tilastoihin ja lähdeaineistoihin, joita Tilastokeskus ja muut laitokset tekevät. Vuositasot ovat kansantalouden vuositilinpidon mukaisia.

Toimialoittaiset arvonlisäykset summataan perushintaiseksi arvonlisäykseksi. Siihen lisätään tuoteverot ja vähennetään tuotetukipalkkiot, jolloin päästään markkinahintaiseen bruttokansantuotteeseen.

Kansantalouden kokonaistarjonnan ja -kysynnän erotuksena näytetään tilastollinen ero. Samoin tulonäkökulmasta laskettuna residuaaliksi jää toimintaylijäämä ja sekatalo.

Kausitasoitus tehdään Tramo/Seats -menetelmällä. Käypähintaisten sarjojen osalta kausitasoitettut alasarjat summataan aggregaattitason sarjoiksi. Viitevuoden hintaiset aikasarjat kausitasoitetaan kaikki erikseen. Tiedoille tehdään työpäivä/kauppapäiväkorjaus, mikäli tarpeellista. Alkuperäisten aikasarjojen lisäksi tietokantataulukoissa on saatavilla työpäiväkorjatut sarjat, kausitasoitettut (ja työpäiväkorjatut) sarjat sekä trendisarjat. Lisätietoa kausitasoituksesta: http://tilastokeskus.fi/til/tramo_seats_fi.html

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Kansantalouden neljännesvuositilinpidon tiedot tarkentuvat pääosin kolmesta syystä. Ensinnäkin, laadinnassa käytettävät lähdeaineistot saattavat tarkentua tai ne saadaan käyttöön vasta ensijulkistuksen jälkeen. Toiseksi neljännesvuositilinpidon tiedot täsmäytetään vastaamaan aina uusimpia käytettävissä olevia vuositilinpidon tietoja, jolloin kaikki muutokset kansantalouden tilinpidon vuositiedoissa tarkentavat myös neljännesvuositilinpitoa. Kolmanneksi, neljännesvuositilinpidon laadinnassa käytetyt täsmäytys- ja kausitasoitusmenetelmät käsittelevät koko aikasarjan yhdellä kertaa, jolloin lähdeaineiston tai vuositason muutos yhdellä neljänneksellä/vuodella tarkentaa yleensä myös sitä edeltävien neljännten tietoja.

Suurimmat tarkentumiset tapahtuvat ensijulkistusta seuraavien 2–3 vuoden aikana, sillä vuositilinpidon tiedot tulevat lopullisiksi noin kahden vuoden viiveellä tilastovuoden päättymisestä. Tämän jälkeen tietojen tarkentuminen on yleensä vähäistä. Tarkentumisten suurusluokka näkyy revisiotaulukoista:

<http://tilastokeskus.fi/til/ntp/tau.html>.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Julkaistaan viimeistään 65 päivää kunkin vuosineljänneksen päättymisen jälkeen. Tiedot ovat ennakkollisia ja niitä tarkennetaan aina julkaistaessa uusi neljännes. Tiedot muutetaan vastaamaan vuositilinpidon tietoja aina uusien vuositietojen valmistuttua.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tiedot julkistetaan Tilastokeskuksen internetsivuilla: <http://tilastokeskus.fi/til/ntp/index.html>. Lisäksi tiedot ovat saatavissa Astika-aikasarjatietokannasta.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Tiedot ovat vertailukelpoisia kaikkiin ESA95 ja SNA93 perustuviin kansantalouden tilinpidon tietoihin. Neljännesvuositilinpidon aikasarjat alkavat vuodesta 1990.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Kansantalouden neljännesvuositilinpito on johdettu tilasto, jossa yhden tiedon arviointiin useasti käytetään monia eri lähdetilastoja. Kansantalouden tilinpito onkin ainoa käytettävissä oleva yhtenäinen tilasto talouden kehityksestä. Tästä johtuen tilinpidon tiedoissa saattaa olla eroja lähdetilastoihin verrattuna.

Lisätietoja

Pasi Koikkalainen 09 1734 3332

Samu Hakala 09 1734 3756

Vastaava tilastojohtaja:

Ari Tyrkkö

kansantalous.suhdanteet@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Kansantalouden tilinpito 2012, 3. neljännes. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

*Tietopalvelu, Tilastokeskus
puh. 09 1734 2220
www.tilastokeskus.fi*

*Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi*

*ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1797-9749 (pdf)*